

er lige saa godt Statsmidler som de Penge, der gaa direkte ud af Statskassen. Det Beløb, som Eleverne betale i Skolepenge, og som er den Indtægt, Skolerne have, er 215,000 Kr. Drager man det fra Udgiften, som er 916,000 Kr., vil man se, at Udgiften til de 12 Skoler bliver dels direkte fra Statskassen, dels fra andre offentlige Midler et Beløb af omtrent 700,000 Kr. Og lægge vi det sidst opgivne Børnetal til Grund, vil man finde, at et Barn i en af Statens Almenskoler koster det offentlige 287 Kr. aarlig. Det er, siger jeg, en uhyre Betaling at give for et Barns Undervisning, naar jeg tænker mig, at i de videst fremskredne Kommuner, f. Eks. Frederiksberg, er Udgiften kun 109 Kr. Her ere vi altsaa oppe paa henimod det tredobbelte Beløb, og jeg tror, at man meget vel kunde spare en Del af de Beløb, der anvendes paa disse Skoler, og anvende det f. Eks. til Støtte for Kommuner, der oprette Mellemskoleundervisning. Man vilde da for de samme Penge kunne give denne Undervisning til mange flere Børn, end den nu kommer til gode. Der er derfor, synes jeg, Grund til at holde igen, men jeg synes ikke, den Foranstaltning, Ministeren har truffet, giver nogen Borgen for, at der virkelig kan blive holdt igen, thi naar hans Betingelse ikke gælder 1ste Mellemskoleklasse, synes jeg, den ikke er af ret stor Værdi. Jeg tror derfor, det vilde være rigtigt, om vi herfra henstillede til Ministeren atter at tage dette Spørgsmaal under Overvejelse og se at modarbejde den stærke Stigning i de 12 Statsskoleers Elevtal.

Det Mindretal, hvortil jeg hører, har stillet Forslag om at forhøje den Understøttelse, der gives til ældre studerende fra 6,000 til 10,000 Kr., altsaa med 4,000 Kr. Understøttelsen er beregnet paa saadanne Folk, som i en ældre Alder beslutte sig til at ville tage Studentereksamen, Folk, som maaske i Forvejen have taget Præliminæreksamen eller Skolelærereksamen og derefter beslutte sig til at gaa videre, eller ogsaa Folk, som uden at have nogen Eksamen beslutte sig til at ville underkaste sig Studentereksamen. Til disse Folk gives der alt i alt en Understøttelse paa 6,000 Kr. aarlig, 81 have søgt om at faa Del i disse Penge, deraf ere de 23 blevne afviste, kun 58 have faaet deres Ansøgning bevilget, men de Understøttelser, de faa, blive jo ret smaa. Saaledes er der af dem, som skulle indstille sig til Studentereksamen, 16, som have faaet 100 Kr., 5, der have faaet 80, og 11, der have faaet 50 Kr. hver. Af dem, som ikke vare naaede saa vidt, men

altsaa søge første Aar, de læse, er der 9, der have faaet 200 Kr., 2, der have faaet 150, 12, der have faaet 100, og 3, der have faaet 50 Kr. Men 23 have altsaa slet intet faaet. Jeg forstaar nu ikke den Modstand, der stadig er imod at forøge denne Bevilgning. Man siger nok herfra, at man vil ikke lokke Folk ind paa den studerende Vej; man vil ikke forøge det lærde Proletariat her i Landet, det er bedre at holde Folk borte fra at komme ind paa den Vej, og derfor skulle disse Understøttelser gøres saa smaa som muligt. Det er underligt, at man kan ræsonnere saaledes, samtidig med at man lukker Porten op paa vid Gab ude i Statens Almenskoler og der har tilladt, at Elevtallet i 6 Aar er blevet forøget med ikke mindre end 1,000. Det var der, man skulde holde igen, og ikke paa dette Sted, thi her er der ingen Fare. Her drejer det sig om Folk, som i en moden Alder beslutte sig til at ville gaa den studerende Vej, idet de føle, at de have Evne, Trang og Lyst dertil. Det bliver sikkert de bedste Embedsmænd, Staten faar netop i disse Folk. Mange af dem have f. Eks. lært et eller andet Haandværk, og først efter at de have været Soldat og ere komne op i 25—30 Aars Alderen, faa de Lyst til at studere og gennemføre det med en Ihærdighed, som ofte er beundringsværdig. Den Slags Folk, der have prøvet det praktiske Liv og derefter besluttet sig til at gaa denne Vej, blive sikkert nogle af de bedste Folk, der komme ind i den studerende Stand, og jeg tror, det vilde være langt heldigere, om Staten fik sine Embedsmænd netop fra de Rækker, i Modsætning til saadanne, hvis Forældre, naar Børnene ere i 11—12 Aars Alderen, beslutte sig til, at de skulle ind i en lærd Skole, uden at vide, om Børnene egentlig have Evner, Anlæg eller alvorlig Villie til at gaa den studerende Vej. Saaledes lokkes mange ind paa en rent forkert Vej. Det er det, man har gjort her i Folketinget. Man har været med til at aabne Porten for en Mængde studerende, om hvem man endnu slet ikke kan vide, om de have Evner, Anlæg eller virkelig Lyst til at gaa den Vej. Derimod stænger man Døren for dem, om hvem man tør forudsætte, at det er Folk, som have baade Evner, Anlæg og Villie til at komme frem ad denne Vej. Saadan er der saa meget af det, der sker her i Rigsdagen, der er saa bagvendt og forkert, som tænkes kan. Vi have alligevel stillet vort Forslag, jeg kender naturligvis dets Skæbne, jeg ved, at det skal nedsables, men saa have vi